

اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی

درسنامه: مطالعات اجتماعی ((پایه هفتم))

فصل: ۶ حفاظت از زیستگاه های ایران

عنوان درس دوازدهم:

تدوین: شریف پور

آیه ۴۹ سوره مبارکه قمر مرتبط با درس

إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

خداوند در قرآن کریم فرموده است: به درستی
ما همه چیز را به اندازه ((بانظم)) آفریدیم.

حفاظت از زیستگاه های ایران

ایران تنوع زیادی در گونه های گیاهی و جانوری دارد

حدود ۹۰۰۰ گونه گیاهی در ایران شناسایی و نام گذاری شده

حشرات ایران را حدود ۶۰،۰۰۰ گونه تخمین زده اند

دشت لاله های وازگون -
چهارمحال و بختیاری

سمندر لرستانی

سوسن چلچراغ - گیلان

درخت سرو (کهنسال ترین موجود
زنده ایران)، ابرکوه، یزد

چرا زیستگاه‌ها تخریب می‌شوند؟

مهمترین عاملی که موجب شده است برخی از گونه‌ها برای همیشه از بین بروند یا برخی از گونه‌ها در معرض خطر قرار

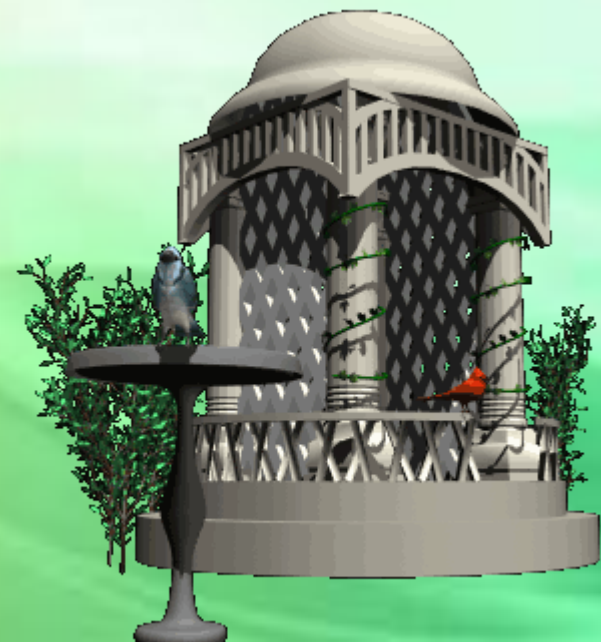
فعالتهای نادرست انسا نها بوده است.

پس ما در بهره برداری از طبیعت و رفع نیازهای خودمان باید طوری برنامه ریزی و عمل کنیم که کمترین آسیب به محیط وارد شود.

برای مثال، کشیدن راه و ساختن خانه ها یا شهرها ، بدون تفکر و برنامه ریزی، جنگل ها یا مراتع را از بین می برد، برخی برای تأمین زغال و سوخت، درختان را قطع می کنند.

وقتی درختان جنگلی در یک ناحیه نابود می شوند،

جانورانی نیز که غذایشان را در این جنگل ها به دست می آورند، از بین می روند

و تعادل طبیعت به هم می خورد.

شکار بیش از حد و صید بی رویه نیز باعث کاهش بعضی گونه های جانوری شده است.

وقتی شکارچیان برای تفریح یا استفاده از پوست، شاخ و استخوان، با محاصره حیواناتی مثل گورخر، آهو یا پرندگان در یک دشت به آنها حمله می کنند،

به تدریج نسل این گونه ها رو به کاهش می گذارد یا در خطر انقراض قرار می گیرد.

یکی از چیزهایی که حیات زیستگاهها را تهدید می کند، زباله است.
زیرا بسیاری از زباله هایی که ما تولید می کنیم، زیان آورند و سال های
زیاد در محیط باقی می مانند.

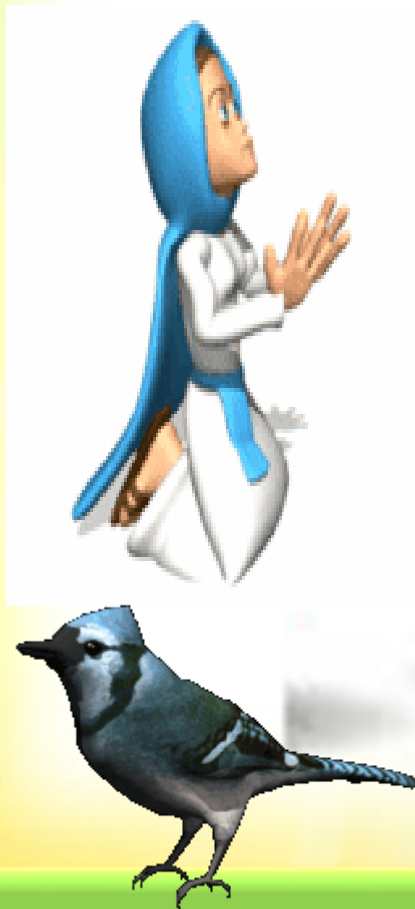
گاز های سمّی که از اتومبیل ها یا کارخانه ها به هوا و آب وارد می شوند یا سم هایی که در آفت کش های کشاورزی وجود دارد، اثرات بدی بر زندگی انسان ها، گیاهان و جانوران دارند.

سبحان النبوة مجده

چرا از زیستگاهها حفاظت می کنیم؟

سپاسگزاری از نعمت های خداوند:

خداوند، محیط زندگی انسان را سرشار از تنوع و زیبایی آفریده است تا انسان ها از نعمت های خدا استفاده کنند یکی از راه های شکرگزاری از نعمت های الهی این است که رابطه درست و صحیح با طبیعت داشته باشیم.

لذت بردن از زیبایی ها و تفکر در آفرینش:

انسان از دیدن منظره های طبیعی لذت می برد. ما با دیدن جلوه های طبیعی به عظمت آفرینش خداوند پی می بریم. همه ما وقتی اوقات فراغت خود را در دامن طبیعت م یگذرانیم احساس آرامش بیشتری می کنیم. اگر زیستگاه ها، تخریب یا نابود شوند، انسان از نعمت استفاده و دیدن این زیباییها محروم می شود.

حق حیات:

انسان، تنها موجود زنده روی زمین
نیست، سایر موجودات زنده نیز حق حیات دارند و مثل
انسان، مخلوق خداوند هستند.

انسان ها می توانند فقط در حدی که نیا زهایشان را
بر آورده کنند، از طبیعت بهره برداری کنند و حق ندارند به
دلیل زیاده روی در مصرف یا سود جویی، گیاهان یا حیوانات را نابود کنند

وابستگی موجودات زنده به یکدیگر:

زنجیره غذایی

وقتی برخی گونه های یک زیستگاه نابود می شوند،

غذای برخی گونه های دیگر کم می شود

و آن گونه نیز شروع به کاهش می کند، در نتیجه تعادل زندگی در آنجا به هم می خورد.

فواید گیاهان و جانوران: بعضی از جانوران و گیاهان منابع غذایی برای انسانها هستند.

ما از گوشت برخی دامها یا پرندگان بعضی از گیاهان خاصیت دارویی دارند و برای درمان بیماریها استفاده می شوند. بخشی از داروهای که در داروخانه ها فروخته می شوند از عصاره گیاهان به دست آمده است. و میوه ها، غلات، سبزیجات و چای تغذیه می کنیم

دارویی (عطاری)

ایران یکی از کشورهای پر محصول در زمینه گیاهان دارویی است.

توجه به فعالیت های علمی در زمینه گیاهان دارویی و همچنین

توسعه فعالیت های اقتصادی مرتبط با آنها، می تواند کمکی جدی برای اقتصاد کشور باشد.

چگونه از زیستگاه ها حفاظت می کنیم؟

سازمان حفاظت از محیط زیست

مهم ترین وظیفه آن حفاظت از محیط زیست، مراقبت از زیستگاه های طبیعی کشور است

محیط بان ها مسئول اجرای قوانین و مقررات محیط زیست هستند

محیط بان ها از منطقه تحت نظارت خود، بازدید می کنند و کلیه رویدادها یا فعالیت هایی را که موجب تخریب محیط زیست می شوند شناسایی می کنند

محیط بان ها چه مسائلی
را گزارش می دهند؟

برای مثال، آنها ممکن است قطع درختان، بوته کنی، شکار غیرقانونی، روشن کردن آتش، آلودگی های محیط زیستی یا سیل و طغیان رودخانه را در یک مکان مشاهده کنند و آن را به سازمان گزارش دهند. بدین ترتیب محیط بانان با همکاری سایر اعضای سازمان از آلودگی و تخریب محیط زیست جلوگیری می کنند.

منطقه حفاظت شده

سازمان حفاظت محیط زیست، برخی از مناطق کشور را که در آنجا حفظ و تکثیر نسل جانوران یا گیاهان اهمیت خاصی دارد،

اُسترانکوه در

لرستان

دشت ارژن در

فارس

جنگل های حرا در آبهای

خلیج فارس

در منطقه حفاظت شده، مقررات خاصی برای حفظ گیاهان و جانوران تعیین می شود؛ برای مثال، شکار و صید یا قطع درختان و از بین بردن گیاهان در این منطقه ممنوع است.

استرانکو لرستان

دشت ارژن فارس

جنگل حرا

عکس هوای از جنگل های حرا

آزمون خودسنجی

- ۱: چرا زیستگاه ها تخریب می شوند مختصر نام ببرید
- ۲: چرا باید از زیستگاه ها محافظت کنیم ۳ مورد را نام ببرید
- ۳: محیط بان ها چه وظایفی دارند ؟
- ۴: سه منطقه حفاظت شده در ایران را نام ببرید

